

POLIITTISEN HISTORIAN VALINTAKOE 7.6.2005

Sekä kirjallisuuskokeesta että aineistokokeesta tulee saada vähintään 9 pistettä. Mikäli kirjallisuuskokeen pistemäärä on vähemmän kuin 9 pistettä, aineistokoe jätetään arvostelematta.

KIRJALLISUUSKOE

1. Kuvaile Suomen ja Venäjän hallinnollisia yhteyksiä autonomian ajalla ottaen huomioon sekä toteutuneen kehityksen että toteutumatta jääneet suunnitelmat (6 p.)
2. Kuvaile Suomen ja Ruotsin yhteyksiä vuosien 1917 ja 1995 välillä. Tarkastele sekä valtiollista että muiden toimijoiden kanssakäymistä (6 p.)
3. Määrittele ja aseta historiallisiin yhteyksiinsä seuraavat käsitteet (á 1 p.) :
 - a) ”verettömät”
 - b) amiraalisenaatti
 - c) Lotta-Svärd
 - d) rauhanoppositio
 - e) tulopoliittinen kokonaisratkaisu
 - f) ARAVA-laki

AINEISTOKOE

Kysymyksiin vastaaminen edellyttää valintakoekirjan tietojen soveltamista.

Teksti I *Julistuskirja Suomen kansalle (2 p.)*

- a) Missä historiallisessa tilanteessa ja keiden toimesta julistuskirja on laadittu? (1 p)
- b) Mitä sillä tavoiteltiin? (1 p)

Teksti II *Naisten ohjelma tulevissa vaaleissa (4 p.)*

- a) Miksi naiset Hagmanin mukaan saivat Suomessa äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden vuonna 1906? Miten valintakoe kirjassa selvitetään tätä asiaa? (1 p)
- b) Monet Hagmanin ”naisten ohjelman” kohdat ovat myöhempinä vuosina toteutuneet. Ajoita valintakoe kirjjan perusteella kolmen Hagmanin vaatimuksen toteutuminen. Mitä poliittisia suuntia edustava hallitus noina vuosina oli vallassa? (3 p)

Teksti III *Maanhankintalakikeskustelu (6 p.)*

- a) Yksi maanhankintalain kiistellyimmistä kohdista oli maan luovutusvelvollisuus. Analysoi aineistossa esiintyvien kansanedustajien mielipiteitä ruotsinkielisten kuntien asemasta maanluovutuskysymyksessä sekä selvitä, millaisen ratkaisun asia lopulta sai.(2 p.)
- b) Analysoi kansanedustajien näkemyksiä lakiehdotuksesta myös muilta osin sekä selvitä, miten laki sittemmin toteutui ja mitä seurauksia sillä oli Suomen maataloudelle myöhempinä vuosikymmeninä. (4 p.)

Teksti IV *Sotasyllisyyskysymys (6 p.)*

Teksti sisältää kansanedustajien puheenvuorokatkelmia sotasyllisyyskysymyksestä.

- a) Mistä asekatkosalahankkeesta sisäministeri Leino puhuu? (2 p)
- b) Useat edustajat katsoivat, että 1930 -luvulta lähtien jatkosodan loppuun saakka Suomen ulkopoliittikkaa oli hoidettu epätarkoituksenmukaisesti ja osin jopa laittomasti. Selvitä, millä perusteella tällaisia väitteitä esitettiin ja arvioi valintakoe kirjjan antamien tietojen perusteella syytösten todenmukaisuus. (4 p).

INTRÄDESFÖRHÖR I POLITISK HISTORIA 7.6.2005

Besvara följande frågor. Du bör få minst 9 poäng både i litteraturprovet och i det materialbaserade provet. Ifall poängantalet i litteraturprovet blir mindre än 9 poäng bedöms inte det materialbaserade provet överhuvudtaget.

LITTERATURPROVET

1. Beskriv de administrativa förbindelserna mellan Finland och Ryssland under autonomins tid med beaktande av både den verkliga utvecklingen och de planer som inte förverkligades.
2. Beskriv kontakterna mellan Finland och Sverige under åren 1917-1995. Behandla både officiella och inofficiella kontakter.
3. Definiera och placera följande begrepp i sitt historiska sammanhang (å 1 p):
 - a) "De blodlösa"
 - b) Amiralssenaten
 - c) Lotta-Svärd
 - d) Fredsoppositionen
 - e) Inkomstpolitisk helhetslösning
 - f) ARAVA-lagen

MATERIALBASERAT PROV

För att kunna svara på frågorna förutsätts tillämpning av urvalsprovsbokens uppgifter.

Text I *Manifest till Finlands folk* (2 p.)

- a) I vilken historisk situation och av vem var manifestet avfattat?
- b) Vad eftertraktade författarna av manifestet?

Text II *Kvinnornas program vid de stundande valen* (4 p.)

- a) Varför fick kvinnorna rösträtt och valbarhet i Finland 1906 enligt Hagman? Hur beskrivs saken i "Finlands politiska historia"?
- b) Flera av kraven i "kvinnornas program" har förverkligats senare. Nämn tre sådana reformer på basen av urvalsprovsboken. När fastställdes de och vilka politiska riktningar var då vid makten?

Text III *Debatten om jordanskaffningslagen* (6 p.)

- a) En av de mest omdebatterade punkterna i jordanskaffningslagen var jordens överlåtelseskyldighet. Analysera riksdagsledamöternas åsikter angående de svenskspråkiga kommunernas överlåtelseskyldighet och beskriv den slutgiltiga uppgörelsen. (2 p.)
- b) Analysera riksdagsledamöternas åsikter i saken också från andra synpunkter och beskriv innehållet i den slutgiltiga lagen. Hurdana verkningar hade lagen på Finlands jordbruk under de följande decennierna? (4 p)

Text IV *Frågan om krigsansvarighet* (6 p.)

Texten innehåller avsnitt ur riksdagsledamöternas tal gällande krigsansvarighetsfrågan.

- a) Vilken vapensmusselaffär talar minister Smeds?
- b) Många ledamöter ansåg att Finlands utrikespolitik allt sedan 1930-talet fram till slutet av fortsättningskriget hade förvaltats oändamålsenligt och till en del även olagligt.

Klargör på vilka grunder sådana anklagelser framfördes och bedöm på basis av urvalsprovsbokens uppgifter anklagelsernas sanningsenlighet.